

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

05 листопада 2021 року

Хмельницький

№ 72/53– рк/к

Про припинення бездіяльності, яка містить
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Південно-західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) під час здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на ринку поводження з побутовими відходами у Хмельницькій області на територіях населених пунктів, які підпорядковані Меджибізькій селищній раді встановлено наступне.

2. ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (2) Меджибізька селищна рада (вул. Пушкіна, 5, смт. Меджибіж, Летичівський район, Хмельницька область, 31530, ідентифікаційний код юридичної особи - 04404556) (надалі – Меджибізька СР) утворена відповідно до Конституції України та Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та в своїй діяльності керується Конституцією України та чинним законодавством України, включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.
- (3) Виконавчий комітет Меджибізької селищної ради (надалі- Виконком) утворений рішенням першої сесії Меджибізької селищної ради восьмого скликання «Про утворення виконавчого комітету Меджибізької селищної ради» від 19.11.2020 №15-1/2020, є структурним підрозділом Селищної ради та діє в складі ради, але не є окремою юридичною особою.
- (4) Відповідно до вищезазначеного рішення, виконавчий комітет є виконавчим органом селищної ради, який утворюється нею на строк її повноважень.
- (5) Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Селищна рада та Виконком входять до системи місцевого самоврядування.
- (6) Згідно зі статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Селищна рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (7) Статтею 1 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" передбачено, що виконавчі органи рад створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень

місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.

- (8) Відповідно до статті 11 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є, зокрема, їх виконавчі комітети. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (9) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється Антимонопольним комітетом України.
- (10) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (11) Отже, реалізація Селищною радою та Виконкомом покладених на них повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (12) Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (в редакції, яка діяла до 01.05.2021) виключно на, пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (13) Підпунктом 23 пункту "а" статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (в редакції, яка діє з 01.05.2021) передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (14) Згідно зі статтею 35¹ Закону України "Про відходи" (зі змінами) виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.

Статтею 1 вищезазначеного Закону визначено, зокрема, що:

- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

- (15) Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 №1070 (зі

змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

- (16) Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (надалі - Порядок).
- (17) Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».
- (18) Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.
- (19) До 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах виконавців послуг з вивезення побутових відходів вирішувалося на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради. У той же час відповідно до Порядку підготовка та проведення конкурсу мала забезпечуватися виконавчим органом сільської, селищної, міської ради.
- (20) З 01.05.2021 питання щодо визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів, підготовка та проведення такого конкурсу належить до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

4. ОЦІНКА ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (21) Листом від 17.06.2021 №732/02-20/2021 Меджибізька селищна рада повідомила, що на підставі рішення виконавчого комітету Меджибізької селищної ради від 20 липня 2016 року №4-9/2016 «Про результати проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Меджибізької селищної ради» надання послуг збирання та вивезення твердих побутових відходів здійснює комунальне підприємство «Добробут» Меджибізької селищної ради (вул. Пушкіна, 9, смт. Меджибіж) (надалі – КП «Добробут»).
- (22) Згідно з Протоколом засідання конкурсної комісії по організації та проведенню конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів на території Меджибізької селищної територіальної громади від 12.07.2016 року №1, який затверджений рішенням виконавчого комітету Меджибізької селищної ради від 20.07.2016 року №7-9/2016 (надалі – Протокол) пропозицію щодо участі в конкурсі подав лише один учасник – КП «Добробут».
- (23) Згідно з пунктом п'ятим резолютивної частини Протоколу було вирішено, що строк на який укладається договір на надання послуг вивезення твердих побутових відходів на території Меджибізької селищної об'єднаної територіальної громади з переможцем конкурсу у відповідності із пунктом 30 Постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року №1173 повинен становити п'ять років, після чого протягом десяти днів після припинення договору організувати та провести новий конкурс.
- (24) Проте, відповідно до абзацу другого пункту 30 Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів у разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організовується і

проводиться новий конкурс.

- (25) Слід зазначити, що листом від 20.10.2021 №1364/02-20 Меджибізька селищна рада повідомила Відділення, що договір на вивезення твердих побутових відходів з переможцем конкурсу відсутній.
- (26) Одночасно, цим же листом Меджибізька СР повідомила Відділення, що конкурс з визначення виконавця послуг на вивезення твердих побутових відходів більше не проводився, так як на території громади здійснює свою діяльність лише одне підприємство – КП «Добробут».
- (27) Слід зазначити, що обґрунтованих пояснень щодо причин не проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на територіях населених пунктів, які підпорядковані Меджибізькій селищній раді надано не було.
- (28) За інформацією, розміщеною на сайті Меджибізької селищної ради, до складу Меджибізької громади входять наступні населені пункти: село Волосівці, село Голосків, село Митківці, село Требухівці, село Шрубків, село Ярославка, село Ставниця, село Русанівці, село Головчинці, село Лисогірка та село Западинці.
- (29) Також, на сайті Меджибізької селищної ради зазначено, що на територіях всіх вищезазначених населених пунктів, які їй підпорядковуються, послуги з вивезення побутових відходів надає КП «Добробут».
- (30) Втім, конкурс на визначення його виконавцем послуг з вивезення побутових відходів більше не проводився.
- (31) Таким чином, КП «Добробут» надає послуги з вивезення побутових відходів поза конкурсними засадами, оскільки воно не було визначене виконавцем відповідних послуг Селищною радою в особі Виконкому.
- (32) Конкурс по своїй суті - це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.
- (33) Згідно зі статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.
- (34) В ході проведеного дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами територіальним відділенням встановлено, що в межах Хмельницької області послуги з вивезення побутових відходів надають понад 20 суб'єктів господарювання.
- (35) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться сміттесортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.
- (36) Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (37) При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.

- (38) Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавцем послуг у сфері поводження з побутовими відходами.
- (39) Крім того, законом не заборонено приймати участь у конкурсі на визначення виконавця послуг на вивезення твердих побутових відходів суб'єктам господарювання інших населених пунктів, які наближені до смт. Меджибіж. До прикладу: КП «Спецкомунтранс» на території Хмельницької міської ради, КП «Старосинявський комунгосп» на території Старосинявської селищної ради, КП «Деражнянська ЖЕК» на території Деражнянської селищної ради.
- (40) Невизначення Селищною радою в особі Виконкому, всупереч вимогам законодавства, виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на конкурсних засадах обмежує право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.
- (41) Недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (42) Таким чином, бездіяльність Селищної ради в особі Виконкому по невизначенню виконавця послуг з вивезення побутових відходів може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.
- (43) Відповідно до частини першої статті 15 Закону антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (44) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно- господарського управління та контролю забороняється.
- (45) Отже, бездіяльність Селищної ради в особі Виконкому, яка полягає у непроведенні конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Враховуючи вищевикладене та з метою припинення бездіяльності, що містить ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Південно - західного

міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає обов'язкові для розгляду,

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Меджибізькій селищній раді в особі виконавчого комітету (вул. Пушкіна, 5, смт. Меджибіж, Летичівський район, Хмельницька область, 31530, ідентифікаційний код юридичної особи - 04404556) припинити бездіяльність, яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які їй підпорядковані та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції шляхом проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів у відповідності до вимог чинного законодавства.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частинною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення **у двомісячний строк** з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії
Голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК